

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Netbeheer Nederland
Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Kenmerk

BR-2025-2199

Behandeld door

[REDACTED]

Doorkiesnummer

[REDACTED]

Datum

23 oktober 2025

E-mail

[REDACTED]@Netbeheernederland.nl

Onderwerp

Reactie op informatieverzoek ACM/UIT/653619 inzake zienswijze groepstransportovereenkomst

Geachte heer [REDACTED]

Op 6 oktober 2025 heeft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) onder bovenstaand kenmerk aanvullende vragen gesteld naar aanleiding van het ontwerp-codebesluit betreffende de groepstransportovereenkomst (GTO), dat op 24 april 2025 ter consultatie is voorgelegd. Wij danken u voor de gelegenheid om op deze nadere vragen in te gaan.

In de bijlage bij deze brief treft u onze beantwoording aan van de twaalf vragen zoals opgenomen in uw schrijven. De beantwoording bouwt voort op onze eerdere reactie van 5 juni 2025 (kenmerk BR-2025-2164) en onze aanvullende toelichting van 8 september 2025 (kenmerk BR-2025-2189), en is mede gebaseerd op de voortschrijdende inzichten die wij hebben opgedaan in de voorbereiding op de gefaseerde implementatie van de GTO.

Bij enkele antwoorden is de planning van de besluitvorming en inwerkingtreding van de codewijziging inzake GTO relevant. In ons oorspronkelijke codewijzigingsvoorstel hebben wij een periode van een jaar voorgesteld tussen het moment van besluitvorming en van verplichte toepassing van de GTO. Inmiddels is ons duidelijk geworden dat die planning genuanceerd moet worden, waarbij onderscheid gemaakt moet worden tussen (1) het toepassen van de GTO in een basisvariant die al behoorlijk complex is en beperkte aantallen in een eerste fase, (2) geleidelijke uitbreiding met nog complexere gevallen en (3) grotere aantallen in latere fases. Waarbij de fasering eventueel kan verschillen voor gevallen waarbij die complexiteit wordt bepaald door de combinatie van groepsdeelnemers en de netgeografie ter plaatse of door de combinatie van groepsvorming met ofwel alternatieve transportrechten ofwel de levering van congestiebeheersdiensten of balanceringsdiensten door de groep. In het op 27 oktober geplande overleg zullen wij met een concreet voorstel voor een implementatieplanning komen.

Kenmerk

BR-2025-2199

Datum

23 oktober 2025

Wij vertrouwen erop dat deze nadere beantwoording een waardevolle bijdrage levert aan de verdere besluitvorming door de ACM. Uiteraard zijn wij graag bereid om de inhoud nader toe te lichten tijdens het geplande overleg op 27 oktober 2025. Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] via [REDACTED]@netbeheernederland.nl.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]

Kenmerk

BR-2025-2199

Datum

23 oktober 2025

Beantwoording vragen

Vraag 1

Zijn de vier criteria uit artikel 7.1e lid 1 sub f onder 4 van de Netcode elektriciteit waaraan de regionale netbeheerder de groepsvorming toetst ook geschikt om te hanteren bij groepsvorming voor het landelijk hoogspanningsnet?

Antwoord

Deze vier criteria zijn inderdaad ook toepasbaar voor GTO's op het regionale en landelijke hoogspanningsnet (artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel g, betreft niet uitsluitend het landelijk hoogspanningsnet (110 kV en hoger), maar ook de regionale hoogspanningsnetten (50 en 66 kV). Voor deze categorie GTO's is het niet nodig om ze apart als toetsingscriterium te vermelden vanwege de eis dat op deze netten een GTO alleen mogelijk is als de GTO-deelnemers allemaal zijn aangesloten op hetzelfde station. Voor GTO's op laag- en middenspanningsnetten zijn de in onderdeel f, subonderdeel 4° genoemde criteria wel nodig, omdat de GTO-deelnemers op die netten niet per se op dezelfde locatie op het net zijn aangesloten en er dus getoetst moet worden of de tussen de verschillende GTO-deelnemers gesitueerde netdelen door de GTO niet worden overbelast of anderszins een belemmering vormen.

Vraag 2

Zo niet, welke criteria zijn dan wél passend voor TenneT?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 3

Zijn de vier criteria ook geschikt om te toetsen of met de afgesproken verdeling tussen de groep en de uittreder de veiligheid en betrouwbaarheid van het net en het doelmatig netbeheer voldoende geborgd blijven?

Antwoord

Ja. Bij uittreding gelden dezelfde fysieke en nettechnische randvoorwaarden als bij groepsvorming. De vier criteria kunnen onverkort worden toegepast bij de beoordeling van een voorgenomen verdeling van groeps-GTV.

Vraag 4

Zo niet, welke criteria zijn wel geschikt?

Antwoord

Niet van toepassing. De vier criteria volstaan.

Vraag 5

Wanneer vindt toetsing plaats: bij melding of bij daadwerkelijke uittreding?

Antwoord

De toetsing vindt plaats op het moment dat de groep een **voorgenomen verdeling** van groeps-GTV aanlevert bij de netbeheerder. Dit is noodzakelijk om tijdige beoordeling mogelijk te maken en

Kenmerk

BR-2025-2199

Datum

23 oktober 2025

netrisico's vooraf te mitigeren. De feitelijke uittreding mag pas plaatsvinden na akkoord van de netbeheerder.

Vraag 6

Is het verkorten van de transitieperiode door de groep tijdens de looptijd van de transitieperiode uitvoerbaar?

Antwoord

Ja. De transitieperiode duurt maximaal 3 jaar en kan dus ook korter zijn dan 3 jaar. Ook gedurende de transitieperiode kan de duur verkort worden. Voor zover dit administratief wordt verwerkt als aanpassing van de overeenkomst (of beëindiging van de transitievoorwaarden), is dit uitvoerbaar. Dit stelt eisen aan tijdige communicatie door de groep en verwerking in de ICT-systemen, waarvoor in de implementatieperiode capaciteit moet worden gereserveerd.

Vraag 7

Waarom staat ontbreken van een concept voor de validatie van levering van congestiediensten deelname van een GDS aan een GTO in de weg?

Antwoord

Het gaat bij de vraag of een aansluiting van een GDS wel of geen deel kan uitmaken van een GTO niet per se om de validatie van levering van congestiebeheersdiensten, maar om de validatie van levering van alle diensten die via de aansluiting met het openbare net plaatsvinden en die samenhangen met wat er gebeurt op de aansluitingen van derden op het GDS. Dus ook de validatie van het 'gewone' GTV, van de verschillende soorten alternatieve transportrechten, van congestiebeheersdiensten en van balanceringsdiensten. De complexiteit bij GDS-en wordt veroorzaakt, doordat daarbij op basis van de huidige spelregels uit de Netcode elektriciteit niet alleen de aansluiting van het GDS op het openbare net in beeld is, maar ook de aansluitingen van derden op het GDS. In het codewijzigingsvoorstel "grenswaarde" (validatie van levering) dat volgens de huidige inzichten in december zal worden ingediend, wordt daarom voorgesteld om ook in geval van GDS-en de validatie van levering plaats te laten vinden op de aansluiting van het GDS op het publieke net. Zolang die regeling niet is geëffectueerd, kunnen wij de combinatie van GDS enerzijds en alternatieve transportrechten, waaronder de GTO, niet faciliteren. Aanvullende complexiteit bij GDS-en is dat de Energiewet geen ruimte biedt om in de codes spelregels op te nemen voor de aansluitingen van derden op een GDS.

Vraag 8

Kan een groep het afgegeven groeps-GTV overschrijden bij gelijktijdige invoeding en zo ja, hoe wordt in dat geval beoordeeld en gewaarborgd dat de veiligheid en betrouwbaarheid van het net en het doelmatig netbeheer geborgd blijven?

Antwoord

Wij zijn het ermee eens dat groeps-GTV niet mag worden overschreden. Echter zijn wij het er niet mee eens dat 'netto netgebruik' uitsluitend een tarifair begrip is. Ook in het fysiek monitoren of een groep aangesloten met een GTO binnen het groeps-GTV blijft, wordt de meetdata van de individuele deelnemers netto gesommeerd (afname - invoeding) Het kunnen salderen van afname met invoeding binnen het groeps-GTV biedt het fundamentele voordeel voor deelnemers aan een GTO dat zij door slimme afstemming van opwek, afname en opslag lokaal meer mogelijk kunnen maken. Wel heeft de keuze om netto gebruik in de fysieke monitoring toe te passen als gevolg dat het lokale net tussen deelnemers aan een GTO hierdoor met hogere vermogensstromen kan worden belast in vergelijking met de oorspronkelijke situatie op basis van individuele transportovereenkomsten. Zie de

Kenmerk
BR-2025-2199

Datum
23 oktober 2025

tweede afbeelding bij vraag 3 in onze reactie op uw laatste informatieverzoek als voorbeeld. Om de veiligheid en betrouwbaarheid van het net en doelmatig netbeheer te borgen, kan de netbeheerder op basis van artikel 7.1f lid 2 een beperking (limiet) opleggen en aangeslotenen die deel uitmaken van de groep verplicht stellen om op eigen kosten een technische voorziening te installeren teneinde de opgelegde beperking te borgen.

Vraag 9

Kunnen aangeslotenen met bestaande overeenkomsten voor alternatieve transportrechten en congestiemanagementdiensten op basis van het ontwerpbesluit onderdeel uitmaken van een GTO?

Antwoord

Ja, Op basis van het ontwerpbesluit is deelname aan een GTO ook voor aangeslotenen met bestaande alternatieve transportrechten (ATR) of lopende congestiemanagementcontracten (CM) mogelijk. Ook kunnen aangeslotenen die op basis van het ontwerpbesluit aan een GTO deelnemen op basis van de huidige Netcode elektriciteit op vrijwillige basis congestiemanagementcontracten met de netbeheerder afsluiten. Echter, uit voortschrijdend inzicht blijkt dat het operationeel combineren van deze producten met een GTO aanzienlijke complexiteit met zich meebrengt. Daarom pleiten de gezamenlijke netbeheerders ervoor om deze combinatie pas in latere fasen verplicht te stellen, na nadere uitwerking en praktijkervaring.

We stellen daarom tot nader datum (zie fasering onder) de volgende werkwijze voor bij toetreding tot een GTO: Bij toetreding tot een GTO wordt aan de hand van het samengestelde jaarprofiel van alle groepsleden het groeps-GTV van de groep bepaald, zoals toegelicht in de beantwoording van het vorige informatieverzoek. In het samengestelde jaarprofiel zijn ook eventuele alternatieve transportrechten en contracten ten behoeve van congestiemanagement betrokken. Bij het aangaan van een GTO vervallen individuele transportovereenkomsten inclusief eventuele alternatieve transportovereenkomsten en worden eventuele bestaande contracten ten behoeve van congestiemanagementdiensten ontbonden.

Gerechvaardigd onderscheid

Wij erkennen dat dit een onderscheid tussen aangeslotenen betekent. Toch achten wij dit onderscheid gerechtvaardigd op basis van het non-discriminatiebeginsel: het betreft immers ongelijksoortige situaties. Aangeslotenen met een individueel ATR of CM-product hebben een andere contractuele relatie met de netbeheerder en vertonen ander gedrag. Daarnaast brengen zij andere operationele en administratieve eisen met zich mee dan aansluitingen zonder dergelijke rechten. Bijvoorbeeld de extra afstemming over capaciteitsverdeling binnen de groep en de complexiteit in toewijzing en prioritering van transportcapaciteit.

Fasering

De inhoudelijke positionering rond de combinatie van GTO met bestaande ATR's en congestiemanagementdiensten (CM) is separaat vastgelegd in het **faseringsvoorstel dat wij in overleg met de ACM bespreken**.

In dit voorstel maken we onderscheid tussen 'kan-' en 'moet-bepalingen' en bepleiten we een **gefaseerde invoering** op basis van technische, juridische en organisatorische randvoorwaarden. Deze aanpak vormt geen onderdeel van de formele beantwoording op vraag 9 en 10, maar wordt meegenomen in het overleg met de ACM op basis van de inhoudelijke voorbereiding door de productmanagers.

Kenmerk

BR-2025-2199

Datum

23 oktober 2025

Vraag 10

Kunnen aangeslotenen met een GTO op basis van de huidige Netcode elektriciteit vrijwillig een congestiemanagementcontract met de netbeheerder afsluiten?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 9.

Vraag 11a

Wordt de congestiedienst geleverd door de groep als geheel of individueel? Indien door de groep, moeten ze dan net als bij een groeps-CBC één CSP aanwijzen?

AntwoordHuidige situatie

Zoals in onze reactie op vraag 33 uit het informatieverzoek ACM/UIT/653619 aangegeven, zijn volgens de Netcode elektriciteit art. 1.4 de bepalingen over de levering van redispatch en CBC/CSC van toepassing per allocatiepunt.

Complicatie

Hoewel dit strikt genomen klopt, is het niet helemaal correct om te stellen dat de CBC/CSC wordt toegepast per allocatiepunt. In Art. 9.1 lid 1 en Bijlage 12 wordt immers expliciet de koppeling gemaakt met het transportrecht en het GTV, wat per aansluiting - of groep van aansluitingen in het geval van een GTO - geldt. Dit maakt dat de congestiebeheersdienst CBC/CSC (volgens bijlage 12) alleen door de groep als geheel kan worden geleverd. Omdat het wel een groep van aangeslotenen betreft, dienen zij volgens art. 9.1 lid 1 één CSP aan te wijzen. Een CBC/CSC op een groep met GTO kan dus niet worden aangeboden door meerdere CSP's. Dit heeft ook onze voorkeur.

De congestiebeheersdienst redispatch (volgens bijlage 11) is volgens art. 1.4 en Bijlage 11 wel van toepassing per allocatiepunt. Hierdoor kan deze congestiedienst zowel door de groep als geheel (groeps-redispatch) worden aangeboden (via één CSP), als individueel op een allocatiepunt binnen de groep. Er kan in het geval van redispatch dus wel sprake zijn van meerdere CSP's binnen de groep, die redispatch aanbieden op verschillende allocatiepunten binnen de groep.

Voorgestelde verduidelijking via codewijziging

De huidige onduidelijkheid die ontstaat over de levering van congestiediensten middels een CBC/CSC tussen art. 1.4 enerzijds (per allocatiepunt) en art. 9.1 lid 1 en Bijlage 12 anderzijds (per transportrecht) zal worden weggenomen in het codewijzigingsvoorstel "transportgrenswaarde" (validatie van levering), waar momenteel door de gezamenlijke netbeheerders aan gewerkt wordt. In dit codewijzigingsvoorstel wordt artikel 1.4 dan ook aangepast om bijlage 12 (en bepalingen die toezien op het aanbieden en leveren van CSC overeenkomstig bijlage 12) uit te sluiten van artikel 1.4, zodat deze van toepassing zijn op het niveau van aansluitingen.

Vraag 11b

Indien individueel, hoe verhoudt de individuele congestiedienst zich tot het gedrag van de groep? Hoe voorkom je dat een individueel congestiecontract door het groepsgedrag teniet gedaan wordt?

Antwoord

In de huidige Netcode elektriciteit (inclusief de wijzigingen in het ontwerpbesluit GTO) bestaat geen mogelijkheid om te voorkomen dat een individuele redispatch-afroep binnen een groep met GTO (deels) teniet wordt gedaan door het gedrag van de overige leden van de groep.

Kenmerk

BR-2025-2199

Datum

23 oktober 2025

In het bovengenoemde codewijzigingsvoorstel "transportgrenswaarde" (validatie van levering) wordt voorgesteld om een expliciete transportgrenswaarde te introduceren die (groepen van) aansluitingen moeten naleven, onder andere om de levering van congestiebeheersdiensten in complexe situaties te kunnen valideren.

Onderdeel hiervan is om na een individuele redispatch-afroep op een allocatiepunt van een aansluiting die hoort bij een GTO, (ook) een transportgrenswaarde vast te stellen op de groep. Het is de verantwoordelijkheid van de groep om met alle allocatiepunten gezamenlijk te voldoen aan de groepstransportgrenswaarde.

Op deze manier wordt geborgd dat een individuele redispatch-actie niet (deels) teniet kan worden gedaan door gedrag van de overige leden van de groep.

Vraag 12

Is jaarlijkse rapportage van aanvragen en doorlooptijden uitvoerbaar?

Antwoord

Ja, mits de rapportage beperkt is tot kernindicatoren en afgestemd is met bestaande rapportagestructuren binnen het ACM-netbeheerdersoverleg.

Netbeheerders stellen voor jaarlijks te rapporteren over:

- Aantal ontvangen, lopende en afgeronde aanvragen;
- Gemiddelde doorlooptijden;
- Eventuele knelpunten zoals wachttijden of datavolledigheid.

Deze rapportage moet eenvoudig uitvoerbaar zijn en geen disproportionele administratieve last opleveren. Wij stellen voor om de rapportageverplichting op te nemen in het besluit, maar niet in de code zelf.